

Un vell laberint per a un nou mil·lenni

El narcotràfic no es crea ni es destrueix, sinó que es transforma. El nostre país destaca en la comunicació de les drogues. Compagina les velles portes amb d'altres de noves, i substàncies molt originals arassen a les nostres discoteques. Com ara, la Viagra.

EFE

per dominar el món, sinó que duen una vida més discreta, tot i que plena de secreta abundància.

Uns traficants que han ascendit a la cúpula del negoci, en moltes ocasions, després d'haver aconseguit sobreviure a l'atomització que han patit les distintes organitzacions dels antics *tzars* de la droga com a conseqüència de les guerres mafioses intestines o a la captura policíaca dels *capos*. Els nous traficants són menys poderosos, però més nombrosos, més àgils, i, en molts casos, més implacables (especialment els russos). I, sobretot, estan menys controlats per la policia, que encara prova d'adaptar els seus esquemes a la metamorfosi progressiva de negoci i negociants. Ara, l'Amèrica Llatina comparteix el domini de la coca amb Birmània, Tailàndia i l'Afganistan. De la seua banda, Turquia i Tailàndia han de repartir-se amb Colòmbia, Bolívia i Mèxic la producció d'heroïna. En tot occident, químics-traficants impulsen el mercat de la cocaïna i heroïna sintètiques, a banda del de les anfetamines i les drogues de disseny (el famós èxtasi).

Nous espais de negoci mundial s'obren per als narcos, més enllà dels mercats tradicionals (Estats Units i Europa occidental). Perquè Japó, Àfrica del Sud, la Rússia postcomunista i el Tercer Món són una nova vena oberta per a l'heroïna. Una heroïna que no solament arriba a aquests països i a casa nostra com a tal, sinó també com a ingredient dels èxtasis més potents dels darrers temps, els *mitsubishi*. En la globalització del model de

Els decomisos d'haixix són constants. La Costa Daurada s'ha convertit en la nova gran via d'entrada d'aquesta droga al nostre país.

S'han acabat els grans clans de la droga. Ara, es reparteixen el poder milers de grupuscles arreu del món. Un poder que mou més de 600.000 milions de dòlars i que trenca totes les barreres geopolítiques. De fet, al costat d'Internet, la droga és el negoci global per excel·lència.

Durant els anys 80, la Cosa Nostra siciliana —unida a la màfia marsellesa—, els *cartels* llatinoamericans i les màfies asiàtiques dominaven el mercat de les substàncies il·legals. Això ho sabien els periodistes, els espectadors de pel·lícules de gàngsters i, és clar, la policia.

Escapar del control. Per fugir d'aquesta obvietat, i de la pressió

policial consolidada durant la darrera dècada gràcies a la cooperació internacional contra la droga, el poder del narcotràfic ha estat capaç de dividir-se i camuflar-se amb sorprenent habilitat. Ara és en mans de grups de traficants de dimensions mitjanes, fins i tot modestes. A Colòmbia, dels dos grans *cartels* que regnaven als 80 —el de Medellín i el de Cali— s'ha passat a més de 3.000 organitzacions. Avui, a banda dels ja coneguts Perú, Colòmbia i Bolívia, la majoria dels estats sud-americans apareixen relacionats d'una o altra manera amb els processos de producció o distribució de drogues. En aquesta teranyina els narcos ja no volen fer ostentació de la seua capacitat

EL NARCOTRÀFIC

Localització
Principals partides de droga decomissades durant l'últim any

Marihuana i haixix

Heroïna

Drogues sintètiques

Cocaïna

L'ORIGEN DE LA DROGA

Drogues sintètiques: A banda d'alguns laboratoris a casa nostra, arriben dels Països Baixos, Gran Bretanya i Europa de l'Est. A Eivissa també arriben des de Madrid, Califòrnia i Itàlia.

Heroïna: Arriba de Colòmbia i Turquia. Per carretera també del Líban i del sud-est asiàtic.

Cocaïna: El seu origen és Colòmbia, Perú, Brasil, Veneçuela i Argentina. Per avió arriba via Madrid i ciutats europees com Zuric. A Barcelona arriba directament. En zones d'estiu entra a través del turisme.

Marihuana i haixix: Molta gent cultiva marihuana a casa per tot el país. Pel sud-est d'Espanya (Almeria, Màlaga i Múrcia), n'entra del Marroc.

El consum de Viagra és la moda als clubs gais

La cocaïna és la droga que més ha vist incrementat el seu consum.

El preu era tan barat que els traficants estan reduint l'oferta per tal d'apujar el preu de venda al consumidor.

vida americà, la demanda no para de créixer (no en va la societat dels Estats Units és la major consumidora de drogues). I l'oferta tampoc.

La Mediterrània, una porta oberta. Al nostre país, considerat com la porta de comunicació entre els traficants d'Amèrica, d'Europa i d'Àsia, i com una de les grans zones planetàries de rentatge de narco-dòlars, el nivell de consum i l'oferta d'heroïna semblen estables, però els de la cocaïna s'han disparat en els darrers anys. Un dels motius clars ha estat la baixa qualitat que ha caracteritzat fins fa poc l'èxtasi, la qual cosa ha provocat un traspàs de consumidors. Un altre, la creixent moda entre els addictes a l'heroïna d'intentar desenganxar-se'n substituint-la pel consum de cocaïna. I el definitiu,

un gran abaratiment dels preus, gràcies a la gran demanda i a la gran oferta. Segons l'últim informe de l'Observatori Geopolític de les Drogues, els traficants embarquen la droga en diversos països d'Amèrica del Sud dissimulada en contenidors de diferents productes agrícoles, i arriba ací a través dels ports de Barcelona i de València. Precisament, l'abaratiment dels preus ha propiciat que, des de fa pocs mesos, els distribuïdors de coca de l'estat espanyol tracten de controlar l'oferta per encarrir la mercaderia. Els habituals decomisos policials (el mes passat en una sola operació a València la Guàrdia Civil en confiscà 470 quilos), han ajudat, a més, a pujar el preu per al consumidor. Avui un gram de coca pot costar 12.000 pessetes, quan l'any passat es podia aconseguir a 6.000.

Les dificultats per aconseguir cocaïna han potenciat de nou, i molt recentment, el consum d'èxtasi (a Mallorca és moda traficar-hi en festes organitzades de manera privada, però a les quals hi pot assistir tot aquell que se n'assabente pel boca a boca). I també el consum de substàncies més *alternatives* com ara la ketamina, un derivat d'un anestèsic per a animals, o les pastilles de Viagra. Sí, el medicament contra la impotència està fent furor als clubs de gais de Barcelona, un costum que arriba d'Holanda. Es trafica a les mateixes discoteques, i els seus efectes, a banda de l'excitació sexual en el consumidor masculí, deriven en eufòria si es barreja amb alcohol.

Un altre consum que va en augment és el d'haixix, de la mateixa manera que s'incrementen els decomisos (400 tones l'any 1999 a tot l'estat espanyol). L'haixix ha modificat la seua via d'entrada a la Península com a conseqüència de l'increment de la vigilància policíaca a l'estret de Gibraltar, el litoral andalús i el litoral valencià. Ara arriba des del Marroc en embarcacions de diversos tipus a través de la Costa Daurada. Més de 18.000 quilos d'haixix varen ser decomissats l'any passat per les forces de seguretat a Catalunya, una quantitat que impressiona. Però potser impressiona més pensar en la quantitat de droga que es deu haver escapat d'aquest control.

J. M. Oleaque (amb informacions d'**A. Milian** i **M. Payeras**)

El golf fa forat

Esport o operació urbanística?

EL TEMPS
ambiental